

شگرفا کشور هندا، شگرفا

*مهرداد اوستا

پرند بامداد از بام خضرا
که می تابد ز ایوان کریشنا^۱
نخستین پرتو خورشید عذرا^۲
فروزنده ز خشم و قهر شیوا^۳
گران پرواز همچون بال عنقا
فرو ماندم به کار خویش، دردا
کز او شد دیدگان عقل بینا
شگرفا، کشور هندا، شگرفا!
بدان پهناوری کاین چرخ مینا
فراز آن چراغ عالم آرا^۴
به قول هفت مردان و ویشستا^۵
به قدس و دلفربیی حُسن سیتا^۶
سحرگه کز سپیده گشت رخشا
چو شگرخند دلبند لاکشمی^۷
به کشتی از شکاف ابر تابد
ز بس تابندگی چون آذخشی
سبک رفتار همچون رخش تقدیر
به لب زد پرسش سرگشته‌ای نقش
از ایدر آفرین زی سرزمینی
همایون مرز و بومی کش خرد گفت
خجسته مرز و بوما حکمت توست
فراز آن درفش آسمانی
به مرز پاک و سرسبز بهارات^۸
به پاکی مهر راما^۹ و تبارش

* شاعر معاصر ایران.

۱. لاکشمی: یکی از الهگان بزرگ هندو.

۲. کریشنا: او تار ویشنو.

۳. شیوا: نام یکی از خدایان سه گانه.

۴. بهارات: هندوستان.

۵. ویشستا: نام یکی از برهمتان برتر.

۶. راما: یکی دیگر از مظاہر ویشنو.

۷. سیتا: الهه زمین و محظوظ راما.

چو مروارید از امواج دریا
به پوران‌آ، ودأ، نارایان‌آ^۱
بسه، پنده، سزای دین و دنیا:
نه ز انسان کت به چشم آید هویدا
نماید کوه اگر از دور، زیبا
به سینه بیش دارد کینه دریا؟
شکوفا آمد از قول برهماء^۲
بسی نامد چون من دانا و بینا
چنین گفتند در گفتار گیتا
که بخشد روشنی جان را و دل را؟
چو مهر و مردمی ز آیین میترا^۳
به آیات ودا و رامايان‌آ^۴
یکی یزدان و دیگر بهگوانا^۵
به زیبایی لب خاموش بودا
یکی بنگر به آیین اوستا
فسون مار داند مار افسا
چه آیین‌ها و کیش مزدیسنا
به پاکی گوهر والای کارنا^۶

برآید گوهر پاک لاکشمی^۷
به او اثار عالمگیر ویشنو^۸
ز حکمی دفتر و قولت همیدون
به گیتی بین چنان کوه است و باید
شکوه و دهشت افزاید ز نزدیک
نبینی هرچه افزون دارد آرام
به پندی کز لب نیلوفرینت
به آیین‌های هند و آریایی
خدایی باید چون با خود آیی
به جز از مهربانی کو چراگی
به فطرت رهتمون آمد پیمبر
همه عرفان و حکمت بود و اشراق
دو نام از یک حقیقت یافت خاطر
به شیوایی دم گویای ویشنو
به آیینی چنین در شیوه نظم
به فرمان چو درآید لفظ و معنی
چو یوگا و چه یجناهای هندو
به سروستان و گنج باد آورد

۱. او اثار: تجلی‌ها و بازگشتهای.
۲. ویشنو: با نام‌های متعدد، و مظهر توحید در آیین ودایی.
۳. پورانا: از آثار مقدس و حمامی و دایی.
۴. ودا: نام چهار مجلد از آثار مقدس هندو.
۵. نارایانا: نام دیگری از خداوندگار ویشنو.
۶. برهمایی: یکی از مظاهر سه‌گانه ویشنو.
۷. رامايانا: یکی از آثار عاشقانه و کهن و مقدس و دایی.
۸. بهگوانا: نام دیگری از خداوندگار ویشنو.
۹. یجنا: آیین قربانی.
۱۰. کارنا: یکی از پهلوانان مهاباراتا رزم‌نامه.

به‌دامان دراوپادی^۱ پاک
 گهی خیزد ز جانم ناله چنگ
 ز بس آوارگی تازنده مانم
 بنالم آن چنان کز دل بنالید
 برآر اینک یکی ای سینه فریاد
 بنالم همچو خاقانی ز بیداد
 زیان روغیننم ز آتش آه
 برآرم زین دل چون خوان زببور
 الا تا هفت اختر گرد خورشید
 پاید جاودانه کشور هند
 به‌آرجونا^۲ و ناورد بهیشما^۳
 گهی آید ز سینه بانگ وینا^۴
 مرا فرسود پای راه‌پیما
 به‌سوگ باربد چنگ نکیسا
 برآر ایدر یکی ای ناله آوا
 سزد گر خوانم این ایات غرّا
 بسوزد چون دل قندیل ترسا
 چو زببوران خون آلوده غوغا
 هماره سال و مه باشند پویا
 سرافراز و نوایین و توانا

۱. دراوپادی: نام همسر برادران پاندویی در همان رزم‌نامه.

۲. ارجونا: نام یکی از قهرمانان همان رزم‌نامه.

۳. بهیشما: نام یکی از قهرمانان همان رزم‌نامه.

۴. سازیست.